

DECLARACIÓ DE L'ACADÈMIA DE JURISPRUDÈNCIA I LEGISLACIÓ DE CATALUNYA

1. La sentència del Tribunal Constitucional en el recurs d'inconstitucionalitat que en el seu dia es va interposar respecte de determinats preceptes de l'Estatut de Catalunya exigeix un pronunciament d'aquesta Acadèmia que té com a finalitat "l'estudi i la investigació del dret, la col·laboració a la reforma de la legislació i el foment de la cultura jurídica" (art. 2n dels seus estatuts). D'altra banda, la història de l'Acadèmia, tan fecunda en la tasca de la defensa del dret de Catalunya, confirma aquesta exigència.
2. No cal insistir en la importància i la transcendència de la sentència i és procedent distingir el seu indiscutible contingut polític del jurídic, únic aspecte aquest darrer sobre el qual ha de pronunciar-se l'Acadèmia. Per tant, quan s'acaba de conèixer el text dels seus fonaments jurídics, la prudència exigeix ajornar l'anàlisi detallada del text íntegre de la sentència. D'altra banda, l'Acadèmia entén que té una especial paraula a dir en matèria de la llengua catalana, el dret de Catalunya i el poder judicial.
3. De tota manera, ja ara s'hi poden fer algunes consideracions. En l'estat legislatiu actual sembla clar que el Tribunal Constitucional podia dictar sentència així com podia no haver-ne dictat en atenció a les irregulars circumstàncies concurrents en la seva configuració actual. La seva ha estat una decisió de naturalesa preferentment política que no escau discutir. En tot cas, però, la demora en la resolució del cas i la sèrie d'incidències produïdes al llarg del procés deixen el Tribunal en una situació jurídica que, sens dubte, és necessari corregir.
4. Tot i que des d'un punt de vista estrictament jurídic sembla clar que, d'acord amb la legislació actual, els Estatuts d'Autonomia, com a llei orgànica que són, poden ser objecte de recurs d'inconstitucionalitat, l'Acadèmia manté, com ja ho va sostenir davant un supòsit semblant, l'any 1935, que els Estatuts d'Autonomia, pel fet de pertànyer a l'anomenat "bloc de la constitucionalitat", pel seu especial procediment d'aprovació i perquè en darrera instància suposen un pacte entre els dos Parlaments que representen la sobirania popular, haurien de quedar exclosos del recurs d'inconstitucionalitat.
5. Amb independència dels raonaments que la sustentin, no es pot considerar acceptable el primer apartat del la decisió quan diu «1º Carecen de eficacia jurídica interpretativa las referencias del Preámbulo del Estatuto de Cataluña a "Cataluña como nación" y a "la realidad nacional de Cataluña"». De sempre s'ha considerat que el preàmbul d'una norma té eficàcia interpretativa. I si el Tribunal Constitucional, que no pot legislar, considera que no en té, no n'ha de tenir mai i no només quan el Tribunal Constitucional així ho consideri per motius substancialment polítics.
6. Quant als articles declarats inconstitucionals en tot o en part (6.1; 76.4; 78.1; 97; 98.2 i 3; 95.5 i 6; 99.1; 100.1 i 2; 101.1 i 2; 111; 120.2; 126.2; 206.3 i 218.2) esperem a examinar amb més detall l'argumentació de la sentència no sense assenyalar la preocupació que es pugui derivar de la supressió del concepte de "llengua preferent" de l'article 6.1.
7. Tota la regulació del Títol III. Del poder judicial a Catalunya (articles 95-109) ha estat objecte d'una àmplia declaració d'inconstitucionalitat. També en aquesta matèria, a la qual és molt sensible l'Acadèmia, haurem d'esperar a estudiar

l'argumentació de la sentència però ja des d'ara hem de denunciar la minsa sensibilitat del Tribunal Constitucional a l'adequació del poder judicial a la realitat territorial d'Espanya, especialment quan l'Estatut es va limitar a regular el poder judicial "a" Catalunya i no "de" Catalunya com la comunitat jurídica catalana havia demanat al cap de poc de ser promulgat el text de l'Estatut (vegeu el *Pòrtic* del volum 2 de 2007 de la *Revista Jurídica de Catalunya* titulat "L'Estatut d'Autonomia i el poder judicial català").

8. Pronunciar-se sobre les matèries en relació amb les quals l'apartat 3r de la decisió de la sentència declara que "no son inconstitucionales, siempre que se interpreten en los términos establecidos en el correspondiente fundamento jurídico que se indica..." exigeix, encara més, aprofundir en el text íntegre de la sentència. Nogensmenys ja des d'ara procedeix assenyalar: a) que els drets històrics regulats a l'article 5è corresponen a Catalunya amb anterioritat i prevalença sobre la Constitució; b) que no seria admissible en matèria de llengua i drets lingüístics cap pas endarrere respecte a l'*status quo* actual (art. 6.2, 33.5, 34 i 50.5) i c)... que en relació amb el dret civil català (art. 129) cap interpretació hauria de poder posar en dubte que la Generalitat té totes les competències que no envaeixin aquelles que la Constitució reconeix "en todo caso" a l'Estat.
9. Finalment l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya insta tots els protagonistes del procés d'elaboració de l'Estatut, especialment els qui han ostentat la condició de part en el procés constitucional i tots els interessats, que en un exercici de prudència valorin la sentència de conformitat amb l'especificitat que els és pròpia, en l'àmbit polític i jurídic i facin tots els esforços necessaris per tal de restablir el clima de consens que va ser i és a la base del pacte constitucional i que tan necessària resulta per a una convivència justa i pacífica de tots els ciutadans.